

N:o 155.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pension
åt domänintendenten M. F. Rodhe; gifven Stockholms
slott den 8 april 1910.*

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att domänintendenten i Skaraborgs län f. d. kaptenen Magnus Fredrik Rodhe må från och med månaden näst efter den, hvarunder hans förordnande såsom domänintendent kommer att efter den 20 juli 1910 upphöra, under sin återstående listid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 2,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Oskar Nylander.

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Kunglig Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å
Stockholms slott den 8 april 1910.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve TAUBE,
Statsråden: HEDERSTIERNA,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM,
LINDSTRÖM,
NYLANDER,
VON SYDOW.

Departementschefen, statsrådet Nylander, anförde:

Hos Kungl. Maj:t har domänintendenten i Skaraborgs län f. d. kaptenen Magnus Fredrik Rodhe i underdånighet anhållit att vid sin afgang från domänintendentsbefattningen få sig i nåder tillagd pension.

Af en ansökningen bilagd, bestyrkt tjänsteförteckning inhämtas, att Rodhe, som enligt företedt åldersbevis är född den 20 juli 1843 och alltså uppnått en ålder af mer än 66 år, efter genomgången artilleri-officersexamen den 27 juni 1862 befordrats till underlöjtnant med lön på stat vid dåvarande Kungl. Göta artilleriregemente, att han den 4 april 1873, efter att den 4 september 1866 hafva befordrats till löjtnant, beviljats nådigt afsked från nämnda beställning, hvarefter han den 5

december 1873 utnämnts till kapten i armén samt den 13 november 1891 beviljats afsked från krigstjänsten, att han från och med den 28 november 1884 oafbrutet innehaft nådigt förordnande att vara domänintendent i Skaraborgs län samt att han den 12 augusti 1903 förordnats till ordförande i skogsvårdsstyrelsen i Skaraborgs läns landstingsområde.

Till stöd för ansökningen har Rodhe framhållit, att han med utgången af innevarande år innehaft statstjänst i sammanlagdt 38 år, däraf 26 år såsom domänintendent, därvid han tillika, såsom ock här ofvan angifvits, under några år innehaft Kungl. Maj:ts nådiga förordnande såsom ordförande i skogsvårdsstyrelsen i nämnda läns landstingsområde.

Till följd af nådig remiss har domänstyrelsen den 31 januari 1910 i ärendet afgifvit underdånigt utlåtande och därvid jämväl öfverlämnat från Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet infordradt underdånigt yttrande af den 19 i sistnämnda månad. Kungl. Maj:ts befallningshafvande har i sitt berörda underdåniga utlåtande hufvudsakligen anført, att Rodhe, som den 23 december nästlidna år erhöll Kungl. Maj:ts förordnande att uppehålla domänintendentsbefattningen i länet under ytterligare tre års tid från och med innevarande års ingång, i utöfningen af denna sin statstjänst i förening med framstående skicklighet ådagalagt ett synnerligt intresse och på ett förtjänstfullt sätt fullgjort sina åligganden, hvarför fullgiltiga skäl för pensionering i förevarande fall finge anses föreligga. Beträffande pensionens storlek, därom sökanden icke uttalat något särskildt önskemål, har Kungl. Maj:ts befallningshafvande anført, att sökandens aflöningsförmåner för närvarande utgjorde 3,000 kronor i årligt arfvode jämte rese- och traktamentsersättning för tjänsteförrättningar enligt tredje klassen i gällande resereglemente. Till följd af det betydande antal kronodomäner, som funnes inom länet, uppginge dessa rese- och traktamentsersättningar till rätt afsevärda belopp och torde i allmänhet lämna tjänstinnehafvaren ett öfverskott, motsvarande tjänstgöringspenningar i ordinarie befattning af liknande tjänstegrad, under det att arfvodet, 3,000 kronor, kunde likställas med lön. Det synes Kungl. Maj:ts befallningshafvande vid sådant förhållande som om pensionen lämpligen kunde bestämmas till samma belopp, hvarmed arfvodet för domänintendentsbefattningen utginge eller 3,000 kronor, hvilket belopp i betraktande af Rodhes mångåriga, gagnande verksamhet icke finge anses för högt tilltaget.

På grund däraf har Kungl. Maj:ts befallningshafvande tillstyrkt, att pension beredes Rodhe vid hans afgående från domänintendentsbefattningen samt att beloppet måtte bestämmas till 3,000 kronor för år räknadt.

För egen del har domänstyrelsen i sitt förberörda underdåniga utlåtande anfört hufvudsakligen följande:

Af handlingarna i ärendet inhämtades, att sökanden den 20 nästkommande juli skulle uppnå en ålder af 67 år samt att vid samma tid förflutit mer än 38 år, sedan han tillträdde statstjänst med lön på stat. Enligt de grunder, som i allmänhet gällde för erhållande af pension för civila tjänstinnehafvare, erhöles pension vid uppnådda 67 år och 35 tjänstår. Den omständigheten att domänintendentsbefattningarna uppehöles endast på förordnande torde i ett fall såsom detta, där vederbörande helt och hållet under sin lefnad ägnat sig åt statstjänst, ej böra tillmätas afgörande betydelse. Så mycket mindre som sökanden, då han, öfvergifvande annan statstjänst, först ägnat sina krafter åt detta håll, knappast kunnat förutse, att befattningen ej med tiden skulle komma på ordinarie stat. På grund af nu nämnda förhållanden finge styrelsen med instämmande i det af Kungl. Maj:ts befallningshafvande lämnade vitsord om det synnerligen förtjänstfulla sätt, hvarpå sökanden fullgjort de med domänintendentsbefattningen förenade göromål, på det lifligaste tillstyrka, att sökanden bereddes pension vid afskedstagande efter det han uppnått 67 lefnadsår. Beträffande storleken af nämnda pension ansåge styrelsen lika med Kungl. Maj:ts befallningshafvande ett belopp af 3,000 kronor för år räknadt icke vara för högt tilltaget.

Jämväl statskontoret har den 8 februari 1910 i ärendet afgifvit infordradt underdånigt utlåtande och däri, i likhet med öfriga i ärendet hörda myndigheter, med hänsyn till Rodhes långa och väl vitsordade arbete i statens tjänst och hans framskridna ålder, funnit goda skäl föreligga att söka bereda honom förmånen af pension, då han icke längre kunde kvarstå i tjänsten. Beträffande pensionsbeloppet ville statskontoret erinra därom, att Riksdagen åren 1902 och 1905 beviljat pensioner åt domänintendenter, båda gångerna till belopp af 2,000 kronor. Då emellertid Rodhe åtnjöte högre aflöning än de sålunda pensionerade och med hänsyn i öfrigt till hvad Kungl. Maj:ts befallningshafvande och domänstyrelsen anfört ansåge sig statskontoret icke böra ifrågasätta någon minskning i det föreslagna pensionsbeloppet, 3,000 kronor.

Lika med i ärendet hörda myndigheter finner jag Rodhe på grund af sin långa och hedrande verksamhet i statens tjänst hafva gjort sig förtjänt att erhålla pension. Beträffande pensionens belopp ber jag emellertid få erinra, att då Riksdagen, såsom ock statskontoret antydt, beviljat pension år 1902 åt domänintendenten M. Borgström och år 1905 åt domänintendenten H. J. Ljungbeck, pensionens belopp i hvarterda fallet bestämdes till 2,000 kronor. De årsarfvoden, som tillkommit

*Departements-
chefen.*

Borgström och Ljungbeck, hade vid tiden för deras afskedstagande uppgått för Borgström till 2,800 kronor och för Ljungbeck till 2,500 kronor. Några skäl af giltig beskaffenhet synes mig knappast föreligga, att för Rodhe bestämma pensionen till högre belopp, än hvad sålunda vid föregående tillfällen ansetts böra tillkomma domänintendent, detta så mycket mindre som i föreliggande fall, därest Rodhe varit underkastad bestämmelserna i den civila pensionslagen, hans pensionsunderlag bort beräknas allenast till 2,000 kronor.

Med anledning häraf hemställer jag alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen medgifva,

att domänintendenten Rodhe må från och med månaden näst efter den, hvarunder hans förordnande såsom domänintendent kommer att efter den 20 juli 1910 upphöra, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 2,000 kronor.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdade hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle proposition i ämnet af den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:
Axel Lekander.
